

Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (nagytanács)

2023. december 21.*

„Előzetes döntéshozatal – Büntetőügyekben folytatott igazságügyi együttműködés – Európai Ügyészség – (EU) 2017/1939 rendelet – 31. cikk – Határokon átnyúló nyomozások – Bírói engedély – A felülvizsgálat terjedelme – 32. cikk – Az átadott intézkedések végrehajtása”

A C-281/22. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet az Oberlandesgericht Wien (bécsi regionális felsőbíróság, Ausztria) a Bírósághoz 2022. április 25-én érkezett, 2022. április 8-i határozatával terjesztett elő a

G. K.,

a **B. O. D. GmbH,**

S. L.

ellen folytatott,

az **Österreichischer Delegierter Europäischer Staatsanwalt**

részvételével folyamatban lévő büntetőeljárásban,

A BÍRÓSÁG (nagytanács),

tagjai: K. Lenaerts elnök, L. Bay Larsen elnökhelyettes (előadó), A. Arabadjiev, A. Prechal, K. Jürimäe, T. von Danwitz, F. Biltgen és O. Spineanu-Matei tanácselnökök, M. Ilešič, J.-C. Bonichot, M. Safjan, S. Rodin, D. Gratsias, M. L. Arastey Sahún és M. Gavalec bírák,

főtanácsnok: T. Ćapeta,

hivatalvezető: M. Krausenböck tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2023. február 27-i tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

– G. K., a B. O. D. GmbH és S. L. képviseletében W. Gappmayer Rechtsanwalt,

* Az eljárás nyelve: német.

- az Österreichischer Delegierter Europäischer Staatsanwalt képviseletében L. De Matteis, T. Gut, I. Maschl-Clausen és F.-R. Radu, meghatalmazotti minőségben,
- az osztrák kormány képviseletében J. Schmoll, J. Herrnfeld és C. Leeb, meghatalmazotti minőségben,
- a német kormány képviseletében J. Möller, P. Busche és M. Hellmann, meghatalmazotti minőségben,
- a francia kormány képviseletében R. Bénard és A. Daniel, meghatalmazotti minőségben,
- a holland kormány képviseletében M.K. Bulterman, A. Hanje és J.M. Hoogveld, meghatalmazotti minőségben,
- a román kormány képviseletében M. Chicu, E. Gane és A. Wellman, meghatalmazotti minőségben,
- az Európai Bizottság képviseletében J. Baquero Cruz és S. Grünheid, meghatalmazotti minőségben,

a főtanácsnok indítványának a 2023. június 22-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,
meghozta a következő

Ítéletet

- 1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem az Európai Ügyészség létrehozására vonatkozó megerősített együttműködés bevezetéséről szóló, 2017. október 12-i (EU) 2017/1939 tanácsi rendelet (HL 2017. L 283., 1. o.) 31. cikke (3) bekezdése első albekezdésének és 32. cikkének értelmezésére irányul.
- 2 E kérelmet a G. K., a B. O. D. GmbH és S. L. ellen biodízelnek a vámjogszabályok hamis nyilatkozatok révén való megsértésével az Európai Unióba történő behozatala miatt indított büntetőeljárás keretében terjesztették elő.

Jogi háttér

Az uniós jog

A 2002/584/IB kerethatározat

- 3 Az európai elfogatóparancsról és a tagállamok közötti átadási eljárásokról szóló, 2002. június 13-i 2002/584/IB tanácsi kerethatározat (HL 2002. L 190., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 19. fejezet, 6. kötet, 34. o.) 1. cikkének (2) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„A tagállamok minden európai elfogatóparancsot a kölcsönös elismerés elve alapján és e kerethatározat rendelkezéseinek megfelelően hajtanak végre.”

4 E határozat 6. cikkének (1) és (2) bekezdése szerint:

„(1) Kibocsátó igazságügyi hatóság a kibocsátó tagállamnak az az igazságügyi hatósága, amely ezen állam joga szerint az európai elfogatóparancs kibocsátására illetékes.

(2) Végrehajtó igazságügyi hatóság a végrehajtó tagállamnak az az igazságügyi hatósága, amely ezen állam joga szerint az európai elfogatóparancs végrehajtására illetékes.”

A 2014/41/EU irányelv

5 A büntetőügyekben kibocsátott európai nyomozási határozatról szóló, 2014. április 3-i európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2014. L 130., 1. o.; helyesbítés: HL 2015. L 143., 16. o.) 1. cikkének (2) bekezdése előírja:

„A tagállamok az ENYH-t a kölcsönös elismerés elve alapján és ezen irányelvvel összhangban hajtanak [helyesen: hajtják] végre.”

6 Ezen irányelv 6. cikkének szövege a következő:

„(1) ENYH-t a kibocsátó hatóság kizárólag az alábbi feltételek teljesülése esetén bocsáthatja [helyesen: bocsáthat] ki:

- a) az ENYH kibocsátása az adott eljárás 4. cikkben említett céljából szükséges és arányos, figyelembe véve a büntetőeljárás alá vont személy jogait [helyesen: a gyanúsított vagy a vádlott jogait]; valamint
- b) az ENYH-ban megjelölt nyomozási cselekmény(ek)e)t ugyanezen feltételek mellett egy hasonló belföldi ügyben is elrendelhetnék volna.

(2) Az (1) bekezdésben foglalt feltételek teljesülését a kibocsátó hatóság minden egyes esetben megvizsgálja.

(3) Amennyiben valamely végrehajtó hatóságnak alapos indoka van feltételezni, hogy az (1) bekezdésben foglalt feltételek nem teljesültek, konzultációt folytathat a kibocsátó hatósággal az ENYH végrehajtásának fontosságáról. Az említett konzultációt követően a kibocsátó hatóság dönthet az ENYH visszavonásáról.”

7 Az említett irányelv 9. cikkének (1) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„A végrehajtó hatóságnak minden további alaki követelmény nélkül el kell ismernie az ezen irányelv rendelkezéseivel összhangban részére továbbított ENYH-t, és biztosítania kell annak végrehajtását ugyanúgy és ugyanolyan feltételekkel, mintha az adott nyomozási cselekményt a végrehajtó állam valamely hatósága rendelte volna el, kivéve, ha az érintett hatóság úgy dönt, hogy az elismerés vagy végrehajtás megtagadásának vagy a halasztás ezen irányelvben felsorolt indokainak valamelyikére hivatkozik.”

A 2017/1939 rendelet

- 8 A 2017/1939 rendelet (12), (14), (20), (30), (32), (60), (72), (73), (80), (83) és (85) preambulumbekkezdése a következőket mondja ki:

„(12) A szubszidiaritás elvének megfelelően az Unió pénzügyi érdekeit sértő bűncselekmények üldözése – léptéke és hatásai miatt – uniós szinten jobban megvalósítható. A jelenlegi helyzet – amikor is az Unió pénzügyi érdekeit sértő bűncselekmények büntetőjogi üldözése kizárólag az uniós tagállami hatóságok kezében van – nem minden esetben elégséges e cél eléréséhez. Mivel e rendelet célját, nevezetesen az Unió pénzügyi érdekeit sértő bűncselekmények elleni küzdelemnek az Európai Ügyészség létrehozása révén való megerősítését az Európai Unió tagállamai – az Unió pénzügyi érdekeit sértő bűncselekmények elkövetőivel szembeni tagállami vádhatósági eljárások fragmentáltsága miatt – nem tudják egyedül megvalósítani, és ezért az annak okán, hogy az Európai Ügyészség hatáskörrel fog rendelkezni az ilyen bűncselekmények elkövetőivel szembeni vádhatósági eljárás lefolytatására, uniós szinten jobban megvalósítható, az Unió intézkedéseket hozhat az EUSZ 5. cikkében foglalt szubszidiaritás elvének megfelelően.
[...]

[...]

(14) A lojális együttműködés elvével összhangban az Európai Ügyészségnek és az illetékes nemzeti hatóságoknak kölcsönösen támogatniuk és tájékoztatniuk kell egymást az Ügyészség hatáskörébe tartozó bűncselekmények elleni eredményes küzdelem érdekében.

[...]

(20) Az Európai Ügyészség szervezeti felépítésének lehetővé kell tennie a gyors és hatékony döntéshozatalt a nyomozási és vádhatósági tevékenység során, függetlenül attól, hogy az egy vagy több tagállamot érint-e. [...]

[...]

(30) Az Európai Ügyészség nyomozásait főszabály szerint a tagállamokban dolgozó delegált európai ügyészeknek kell lefolytatniuk. Ennek e rendelettel összhangban, illetve az e rendelet hatálya alá nem tartozó kérdéseket illetően a nemzeti joggal összhangban kell történnie. [...]

[...]

(32) A delegált európai ügyészeknek az Európai Ügyészség szerves részét kell képezniük, és ilyen minőségükben az Ügyészség hatáskörébe tartozó bűncselekmények tárgyában folytatott nyomozások és vádhatósági eljárások során kizárólag az Ügyészség nevében és részéről kell eljárniuk a saját tagállamuk területén. [...]

[...]

- (60) Ha az Európai Ügyészség nem gyakorolhatja hatáskörét egy adott esetben, mivel okkal feltételezhető, hogy az Unió pénzügyi érdekeinek okozott vagy valószínűsíthetően az Unió pénzügyi érdekeinek sérelmét okozó kár nem haladja meg annak a kárnak a mértékét, amelyet valamely más sértettnek okoztak vagy valószínűsíthetően okoznak, az Európai Ügyészségnek akkor is módjában kell állnia, hogy a hatáskörét gyakorolja, amennyiben alkalmasabb lehet a nyomozás vagy a vádhatósági eljárás lefolytatására, mint az adott tagállam(ok) hatóságai. Többek között akkor tekinthető úgy, hogy az Európai Ügyészség alkalmasabb erre, ha a bűncselekmény nemzetközi jellege és léptéke miatt hatékonyabb lenne, ha az Ügyészség folytatná le a nyomozást és a vádhatósági eljárást, ha a bűncselekményben bünszervezet vesz részt, vagy ha egy adott típusú bűncselekmény súlyosan veszélyeztetheti az Unió pénzügyi érdekeit, az uniós intézmények hitelét és az uniós polgárok bizalmát. [...]

[...]

- (72) A határokon átnyúló ügyekben az eljáró delegált európai ügyésznek lehetősége kell, hogy legyen arra, hogy a segítséget nyújtó delegált európai ügyészekhez forduljon, ha egy másik tagállamban intézkedés megtételére van szükség. Amennyiben az intézkedés bírói engedélyhez kötött, világosan meg kell jelölni, hogy melyik tagállamtól kell azt beszerezni, és semmilyen esetben sem lehet egynél több engedély beszerzését előírni. Amennyiben az igazságügyi hatóságok jogerősen elutasítják a nyomozási cselekményt, vagyis miután az összes jogorvoslati lehetőség kimerült, az eljáró delegált európai ügyésznek vissza kell vonnia a kérést, illetve utasítást.

- (73) A kölcsönös elismerésre vagy a határokon átnyúló együttműködésre vonatkozó jogi eszközök e rendelet szerinti alkalmazási lehetősége nem léphet a határokon átnyúló nyomozásokra vonatkozó, e rendelet szerinti konkrét szabályok alkalmazásának helyébe. E lehetőség inkább kiegészíti e szabályokat annak érdekében, hogy amennyiben egy határokon átnyúló nyomozásban olyan intézkedés megtétele szükséges, amely a nemzeti jogban, tisztán belföldi kontextusban nem áll rendelkezésre, a releváns jogi eszközt végrehajtó nemzeti jogszabálynak megfelelően alkalmazható legyen a nyomozás, illetve a vádhatósági eljárás lefolytatása során.

[...]

- (80) Az Európai Ügyészség által a bíróságnak bemutatott bizonyítékok nem minősíthetők nem befogadhatónak pusztán azon az alapon, hogy azokat egy másik tagállamban, illetve másik tagállam jogának megfelelően gyűjtötték, feltéve, hogy az eljáró bíróság úgy ítéli meg, hogy az adott bizonyítékok elfogadása megfelel a tisztességes eljárás követelményének, és tiszteletben tartják a gyanúsítottak vagy vádlottak a[z Európai Unió Alapjogi Chartája (a továbbiakban: Charta)] szerinti, védelemhez való jogait. Ez a rendelet tiszteletben tartja mindazokat az alapjogokat és elveket, amelyeket az EUSZ 6. cikke és a Charta, mindenekelőtt annak VI. címe, a nemzetközi jog, valamint az olyan nemzetközi megállapodások, amelyeknek az Unió vagy annak minden tagállama részes fele – köztük [a Rómában, 1950. november 4-én aláírt,] az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló európai egyezmény [(kihirdette: az 1993. évi XXXI. törvény)] –, továbbá a tagállamok alkotmányai elismernek, az említett források hatályának megfelelően. [...]

[...]

- (83) Ez a rendelet megköveteli, hogy az Európai Ügyészség tiszteletben tartsa a Charta 47. és 48. cikkében rögzített, a tisztességes eljáráshoz és a védelemhez való jogot, valamint az ártatlanság védelmét. A Charta 50. cikke, amely szerint ugyanazon bűncselekményért kétszeresen senki sem vonható büntetőeljárás alá, illetve nem büntethető (*ne bis in idem*), biztosítja, hogy az Európai Ügyészség vádemelési tevékenysége ne vezessen kétszeres büntetéshez. Az Európai Ügyészség tevékenységeit tehát e jogok maradéktalan tiszteletben tartásával kell folytatni, és e rendeletet is ennek megfelelően kell alkalmazni és értelmezni.

[...]

- (85) A nemzeti jogba átültetett vonatkozó uniós jogszabályok – például a [büntetőeljárás során igénybe vehető tolmácsoláshoz és fordításhoz való jogról szóló, 2010. október 20-i 2010/64/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2010. L 280., 1. o.), a büntetőeljárás során a tájékoztatáshoz való jogról szóló, 2012. május 22-i 2012/13/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2012. L 142., 1. o.; helyesbítés: HL 2019. L 39., 28. o.), a büntetőeljárás során és az európai elfogatóparancshoz kapcsolódó eljárásokban ügyvédi segítség igénybevételehez való jogról, valamint valamely harmadik félnek a szabadságelvonáskor történő tájékoztatásához való jogról és a szabadságelvonás ideje alatt harmadik felekkel és a konzuli hatóságokkal való kommunikációhoz való jogról szóló, 2013. október 22-i 2013/48/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2013. L 294., 1. o.), a büntetőeljárás során az ártatlanság védelme egyes vonatkozásainak és a tárgyaláson való jelenlét jogának megerősítéséről szóló, 2016. március 9-i (EU) 2016/343 európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2016. L 65., 1. o.) és a büntetőeljárások során a gyanúsítottak és a vádlottak, valamint az európai elfogatóparancshoz kapcsolódó eljárásokban a keresett személyek költségmentességéről szóló, 2016. október 26-i (EU) 2016/1919 európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2016. L 297., 1. o.; helyesbítés: HL 2017. L 91., 40. o.)] – által biztosított, védelemhez való jogoknak az Európai Ügyészség tevékenysége során érvényesülniük kell. Minden olyan gyanúsított és vádlott számára, akikkel szemben az Európai Ügyészség nyomozást indít, biztosítani kell e jogokat, valamint azt a nemzeti jogban biztosított jogot, hogy szakértő kijelölését vagy tanúk meghallgatását indítványozzák, vagy az Európai Ügyészségtől a védelem bizonyítékának egyéb módon történő bemutatását kérik.”

- 9 E rendelet 1. cikke értelmében:

„Ez a rendelet létrehozza az Európai Ügyészséget és meghatározza a működésére vonatkozó szabályokat.”

- 10 Az említett rendelet 2. cikkének 5. és 6. pontja a következőképpen szól:

„E rendelet alkalmazásában:

[...]

5. »eljáró delegált európai ügyész«: az a delegált európai ügyész, aki az általa indított, rá kiosztott, illetve a 27. cikk alapján a saját hatáskörbe vonás jogára hivatkozással általa átvett nyomozásokért és vádhatósági eljárásokért felel;

6. »segítséget nyújtó delegált európai ügyész«: abban a másik tagállamban hivatalt viselő delegált európai ügyész, amelyben az eljáró delegált európai ügyésznek nyomozási cselekményt vagy egyéb intézkedést kell végrehajtania.”
- 11 Ugyanezen rendelet 4. cikke a következőképpen rendelkezik:
- „Az Európai Ügyészség felelős [...] az Unió pénzügyi érdekeit sértő bűncselekmények elkövetőivel és azok bűntársaival szembeni nyomozás és vádhatósági eljárás lefolytatásáért, valamint e személyek bíróság elé állításáért. Ebben a vonatkozásban az Európai Ügyészség nyomozásokat folytat és eljárási cselekményeket végez, valamint ellátja az ügyészi feladatokat a tagállamok illetékes bíróságain az egyes ügyek jogerős lezárásáig.”
- 12 A 2017/1939 rendelet 5. cikkének (1) bekezdése előírja:
- „Az Európai Ügyészség a tevékenységei végzése során biztosítja a Chartában rögzített jogok tiszteletben tartását.”
- 13 E rendelet 8. cikkének (1)–(4) bekezdése szerint:
- „(1) Az Európai Ügyészség decentralizált felépítésű, egységes hivatalként működő, oszthatatlan uniós szerv.
- (2) Az Európai Ügyészség szervezetileg egy központi szintből és egy decentralizált szintből áll.
- (3) A központi szintet az Európai Ügyészség székhelyén található központi hivatal alkotja. A központi hivatal az Ügyészi Kollégiumból, az állandó tanácsokból, az Európai Főügyészből, az Európai Főügyész helyetteseiből, az európai ügyészekből és az adminisztratív igazgatóból áll.
- (4) A decentralizált szintet a tagállamokban lévő delegált európai ügyészek alkotják.”
- 14 Az említett rendelet 13. cikkének (1) bekezdése ekként rendelkezik:
- „A delegált európai ügyészek az Európai Ügyészség nevében járnak el saját tagállamukban, és a nemzeti ügyészekkel azonos jogkörökkel rendelkeznek a nyomozás, a vádhatósági eljárás és az ügyek bíróság elé vitele tekintetében az e rendeletben rájuk ruházott különleges jogkörökön és jogálláson túlmenően, e jogkörökre és jogállásra is figyelemmel és az e rendeletben előírt feltételek mellett.
- A delegált európai ügyészek felelnek az általuk indított, nekik kiosztott, illetve a saját hatáskörbe vonás jogára hivatkozással általuk átvett nyomozásokért és vádhatósági eljárásokért. A delegált európai ügyészek követik az adott ügygel megbízott állandó tanács iránymutatásait és utasításait, valamint az ügyet felügyelő európai ügyész utasításait.
- [...]”
- 15 Ugyanezen rendelet 28. cikkének (1) bekezdése a következőket mondja ki:
- „Az eljáró delegált európai ügyész – e rendelettel és a nemzeti joggal összhangban – vagy saját maga végezhet nyomozási cselekményeket és egyéb intézkedéseket, vagy azok elvégzésére utasíthatja a tagállama illetékes hatóságait. [...]”

- 16 Az 2017/1939 rendelet 30. cikkének (1) bekezdése így rendelkezik:

„A tagállamok biztosítják, hogy legalább azokban az esetekben, amelyekben a maximális büntetési tétel legalább négy év szabadságvesztés, a delegált európai ügyészek jogosultak legyenek elrendelni, illetve kérelmezni az alábbi nyomozási cselekményeket:

- a) bármely helyiség, földterület, jármű, magánlakás, ruházat és egyéb személyes vagyontárgy vagy számítástechnikai rendszer átkutatása, illetve átvizsgálása, valamint bármely, ezek épségének megőrzése és a bizonyítékok elvesztésének vagy sérülésének megelőzése érdekében szükséges intézkedés megtétele;

[...]

- d) a bűncselekmény elkövetési eszközeinek és az abból származó jövedelemnek a befagyasztása, ideértve a vagyoni eszközöket is, ha az eljáró bíróság várhatóan elrendeli azok elkobzását, és indokolt attól tartani, hogy ezen eszközök és jövedelmek tulajdonosa, birtokosa vagy a felettük való rendelkezésre jogosult személy megkísérli az elkobzást elrendelő határozat végrehajtásának megghiúsítását;

[...]”

- 17 E rendelet „Határokon átnyúló nyomozások” című 31. cikke értelmében:

„(1) A delegált európai ügyészek szoros együttműködésben járnak el, segítséget nyújtva egymásnak és rendszeresen egyeztetve egymással a határokon átnyúló ügyekben. Ha egy intézkedést az eljáró delegált európai ügyész tagállamától eltérő tagállamban kell végrehajtani, az eljáró delegált európai ügyész döntést hoz a szükséges intézkedésről és azt átadja azon delegált európai ügyésznek, amelynek tagállamában az intézkedést végre kell hajtani.

(2) Az eljáró delegált európai ügyész bármely olyan intézkedést átadhat, amelyet a 30. cikkel összhangban ő maga alkalmazhat. Az ilyen intézkedések indokolására és elfogadására az eljáró delegált európai ügyész tagállamának joga irányadó. Ha az eljáró delegált európai ügyész egy adott nyomozási cselekményt egy másik tagállam delegált európai ügyészének vagy ügyészeinek ad át, akkor erről egyidejűleg tájékoztatja az ügyet felügyelő európai ügyészt.

(3) Ha a segítséget nyújtó delegált európai ügyész tagállamának joga értelmében az intézkedéshez bírói engedélyre van szükség, a segítséget nyújtó delegált európai ügyész az adott tagállam jogával összhangban beszerzi az engedélyt.

Ha az átadott intézkedésre vonatkozóan megtagadják a bírói engedélyt, az eljáró delegált európai ügyész visszavonja a megbízást.

Mindazonáltal, ha a segítséget nyújtó delegált európai ügyész tagállamának joga nem ír elő bírói engedélyt, az eljáró delegált európai ügyész tagállamának joga azonban igen, az engedélyt az utóbbi delegált európai ügyész szerzi be, és terjeszti elő a megbízással együtt.

(4) A segítséget nyújtó delegált európai ügyész végrehajtja az átadott intézkedést vagy utasítja az illetékes nemzeti hatóságot annak végrehajtására.

(5) Ha a segítséget nyújtó delegált európai ügyész megítélése szerint

[...]

- c) egy kisebb beavatkozással járó alternatív intézkedéssel is elérhető lenne ugyanaz az eredmény, mint az átadott intézkedéssel; [...]

[...]

a segítséget nyújtó delegált európai ügyész tájékoztatja az ügyet felügyelő európai ügyészt és az ügy kétoldalú rendezése érdekében egyeztet az eljáró delegált európai ügyésszel.

(6) Ha az átadott intézkedés tisztán belföldi helyzetben nem létezik, azonban a kölcsönös elismerésre vagy a határokon átnyúló együttműködésre vonatkozó jogi eszközök hatálya alá tartozó nemzetközi helyzetekben igen, az érintett delegált európai ügyészek az ügyet felügyelő európai ügyész egyetértésével alkalmazhatják a szóban forgó eszközöket.

(7) Ha a delegált európai ügyészek hét munkanapon belül nem tudják rendezni az ügyet és a megbízás érvényben marad, az ügyet az illetékes állandó tanács elé kell terjeszteni. Ugyanez vonatkozik arra az esetre, amikor az átadott intézkedést nem hajtják végre a megszabott határidőn vagy észszerű időtartamon belül.

[...]”

- 18 Az említett rendeletnek „Az átadott intézkedések végrehajtása” című 32. cikke előírja:

„Az átadott intézkedéseket ezzel a rendelettel és a segítséget nyújtó delegált európai ügyész tagállamának jogával összhangban kell végrehajtani. Az eljáró delegált európai ügyész által kifejezetten jelzett alaki követelményeket és eljárásokat be kell tartani, kivéve, ha azok ellentétesek a segítséget nyújtó delegált európai ügyész tagállamának alapvető jogelveivel.”

- 19 Ugyanezen rendelet 41. cikkének (1) és (2) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„(1) Az Európai Ügyészség a tevékenysége során teljeskörűen tiszteletben tartja a gyanúsítottak és a vádlottak számára a Chartában biztosított jogokat, többek között a tisztességes eljáráshoz való jogot és a védelemhez való jogot.

(2) Az Európai Ügyészség büntetőeljárásaiban érintett valamennyi gyanúsítottat és vádlottat megilletik legalább az uniós jogban – többek között a gyanúsítottakat és vádlottakat a büntetőeljárások során megillető jogokról rendelkező irányelvekben – és az átvettető nemzeti jogszabályokban meghatározott eljárási jogok, mint például:

- a) a [2010/64] irányelv szerinti, tolmácsoláshoz és fordításhoz való jog;
- b) a [2012/13] irányelv szerinti, a tájékoztatáshoz és az ügy anyagaiba való betekintéshez való jog;
- c) a [2013/48] irányelv szerinti, ügyvédi segítség igénybevételéhez, valamint őrizetbe vétel esetén harmadik személyek tájékoztatásához és a velük történő kommunikációhoz való jog;
- d) a [2016/343] irányelv szerinti, a hallgatáshoz és az ártatlanság védelméhez való jog;
- e) a [2016/1919] irányelv szerinti, költségmentességhez való jog.”

Az osztrák jog

- 20 A Bundesgesetz zur Durchführung der Europäischen Staatsanwaltschaft (az Európai Ügyészség megvalósításáról szóló szövetségi törvény) 11. §-ának (2) bekezdése előírja, hogy az Európai Ügyészség határon átnyúló nyomozása esetén a 2017/1939 rendelet 31. cikke (3) bekezdésének első albekezdésében említett bírói engedély megadása az illetékes ügyészség székhelye szerinti Landesgericht (regionális bíróság, Ausztria) feladata.
- 21 A Strafprozessordnung (a büntetőeljárásról szóló törvény) 119. §-ának (1) bekezdése rögzíti a házkutatás feltételeit.
- 22 A büntetőeljárásról szóló törvény 120. §-ának (1) bekezdése előírja, hogy a házkutatást az ügyészségnek bírói engedély alapján kell elrendelnie, és a bűnügyi rendőrség csak közvetlen veszély esetén jogosult előzetes – végzés vagy engedély nélküli – házkutatást végezni.

A német jog

- 23 A Strafprozessordnung (a büntetőeljárásról szóló törvény, a továbbiakban: StPO) 102. §-a a következőképpen szól:
- „Aki bűncselekmény elkövetésével, annak elkövetésében való részvétellel, adatlopással, bűnsegédlettel, büntetőeljárás akadályozásával vagy orgazdasággal gyanúsítható, annak lakásában és más helyiségeiben házkutatás, valamint személyének és vagyontárgyainak átkutatása fogatosítható, mind elfogása céljából, mind abban az esetben, ha feltételezhető, hogy a házkutatás a bizonyítékok feltárásához vezet.”
- 24 Az StPO 105. §-ának (1) bekezdése értelmében:
- „A házkutatást csak a bíróság, közvetlen veszély esetén pedig az ügyészség és annak nyomozói (a Gerichtsverfassungsgesetz [a bíróságok szervezetéről szóló törvény] 152. §-a) rendelhetnek el. [...]”
- 25 A Gesetz zur Ausführung der EU-Verordnung zur Errichtung der Europäischen Staatsanwaltschaft (az Európai Ügyészség létrehozásáról szóló európai uniós rendelet végrehajtásáról szóló törvény) 3. §-ának (2) bekezdése a következőképpen rendelkezik:
- „Amennyiben a büntetőeljárásról szóló törvény rendelkezései bírói engedélyhez vagy jóváhagyáshoz kötik a nyomozási cselekményt, a határon átnyúló, a [2017/1939 rendelet] 31. cikkének (3) bekezdésével összhangban az Európai Ügyészség létrehozásában részt vevő másik tagállamban elvégzendő nyomozási cselekmények esetében ezen engedélyt vagy jóváhagyást a német bíróságtól csak akkor kell beszerezni, ha a másik tagállam joga nem ír elő bírói engedélyt vagy jóváhagyást.”

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

- 26 Egy német delegált európai ügyész az Európai Ügyészség nevében nagyszabású adócsalás és adóbűncselekmények elkövetése céljából létrehozott bűnszervezetben való részvétel miatt nyomozást indított.
- 27 E nyomozás keretében a B. O. D., valamint az ügyvezetői, G. K. és S. L. ellen amiatt indítottak eljárást, hogy a vámjogszabályokat hamis nyilatkozatok révén megkerülve amerikai eredetű biodízel hoztak be az Unióba, és ezzel 1 295 000 euró összegű kárt okoztak.

- 28 2021. november 9-én a segítséget nyújtó osztrák delegált európai ügyész az e nyomozáshoz a 2017/1939 rendelet 31. cikke alapján nyújtott segítség keretében egyrészt a B. O. D. és anyavállalata üzlethelyiségeinek, illetve G. K. és S. L. Ausztriában található lakóhelyének átkutatását, illetve lefoglalást rendelt el, másrészt pedig a hatáskörrel rendelkező osztrák bíróságoktól ezen intézkedések bírói engedélyezését kérte.
- 29 A kért engedélyek megszerzését követően a segítséget nyújtó osztrák delegált európai ügyész elrendelte, hogy az illetékes adóhatóság foganatosítsa az említett intézkedéseket, amelyeket e hatóság meg is tett.
- 30 2021. december 1-jén G. K., a B. O. D. és S. L. panaszt nyújtott be az osztrák bíróságoknak a szóban forgó intézkedéseket engedélyező határozataival szemben a kérdést előterjesztő bírósághoz, az Oberlandesgericht Wienhez (bécsi regionális felsőbíróság, Ausztria).
- 31 E bíróság előtt G. K., a B. O. D. és S. L. többek között arra hivatkozott, hogy Ausztriában semmilyen bűncselekményt nem követtek el, hogy az ezekkel kapcsolatos gyanú elégtelen, hogy az osztrák bíróságok e határozatai nincsenek kellően megindokolva, hogy az elrendelt házkutatások nem voltak sem szükségesek, sem arányosak, valamint hogy megsértették az ügyvéd és az ügyfél közötti bizalmi viszonyhoz való jogukat.
- 32 Az említett bíróság előtt a segítséget nyújtó osztrák delegált európai ügyész azzal érvel, hogy a 2017/1939 rendelettel az Európai Ügyészség határokon átnyúló nyomozásaira vonatkozóan létrehozott jogi keretnek megfelelően az átadott nyomozási cselekmények indokoltságára az eljáró delegált európai ügyész tagállamának joga az irányadó, és azokat a 2014/41 irányelv által létrehozott rendszerrel való analógia útján csak e tagállam hatóságai vizsgálhatják. Márpedig a szóban forgó bűncselekményeket az Amtsgericht München (müncheni helyi bíróság, Németország) illetékes nyomozási bírója már megvizsgálta. A segítséget nyújtó delegált európai ügyész tagállamának illetékes hatóságai csak az ilyen átadott nyomozási cselekmények foganatosításával kapcsolatos alaki követelményeket vizsgálhatják.
- 33 A kérdést előterjesztő bíróság rámutat egyrészt arra, hogy a 2017/1939 rendelet 31. cikke (3) bekezdésének és 32. cikkének szövege alapján e rendelkezéseket úgy lehet értelmezni, hogy amennyiben valamely átadott nyomozási cselekmény a segítséget nyújtó delegált európai ügyész tagállamában bírói engedélyhez kötött, ezt a nyomozási cselekményt e tagállam valamely bíróságának az említett tagállamban előírt valamennyi alaki és anyagi jogi rendelkezésre tekintettel meg kell vizsgálnia.
- 34 Hangsúlyozza azonban, hogy az ilyen értelmezés azzal a következménnyel járna, hogy az ilyen intézkedés adott esetben két tagállamban teljes körű és a vonatkozó nemzeti jogaiknak megfelelő vizsgálat tárgyát képezné, ami azt jelentené, hogy az ilyen vizsgálatok elvégzéséhez szükséges valamennyi dokumentumot a segítséget nyújtó delegált európai ügyész tagállamában hatáskörrel rendelkező bíróság rendelkezésére kellene bocsátani, adott esetben fordítással együtt. Márpedig egy ilyen rendszer visszalépést jelentene a 2014/41 irányelv által bevezetett rendszerhez képest, amelynek keretében a végrehajtó tagállam csak bizonyos formai szempontokat vizsgálhat.
- 35 Másrészt a kérdést előterjesztő bíróság úgy véli, hogy a 2017/1939 rendeletnek a büntetőeljárás hatékonyságára irányuló célkitűzés fényében történő értelmezése – legalábbis olyan helyzetben, amikor az eljáró delegált európai ügyész tagállamában már sor került a bírósági felülvizsgálatra – azzal járhat, hogy a segítséget nyújtó delegált európai ügyész tagállamában megkövetelt bírói engedélyezés keretében végzett felülvizsgálat kizárólag bizonyos formai szempontokra terjed ki.

- 36 E körülményekre tekintettel az Oberlandesgericht Wien (bécsi regionális felsőbíróság, Ausztria) úgy határozott, hogy az eljárást függeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjeszti a Bíróság elé:
- „1) Úgy kell-e értelmezni az uniós jogot, különösen [a 2017/1939] rendelet 31. cikke (3) bekezdésének első albekezdését és 32. cikkét, hogy amennyiben határokon átnyúló nyomozások esetében bírói engedélyre van szükség a segítséget nyújtó delegált európai ügyész tagállamában végrehajtandó intézkedéshez, minden érdemi szempontot – így a büntethetőséget, a gyanút, a szükségességet és az arányosságot is – meg kell vizsgálni?
- 2) Figyelembe kell-e venni a vizsgálat során, hogy az eljáró delegált európai ügyész tagállamában már megvizsgálta-e valamely bíróság e tagállam joga alapján az intézkedés megengedhetőségét?
- 3) Az első kérdésre adandó nemleges, illetve a második kérdésre adandó igenlő válasz esetén milyen terjedelműnek kell lennie a bírósági vizsgálatnak a segítséget nyújtó delegált európai ügyész tagállamában?”
- 37 2023. január 10-i levelével a Bíróság Hivatala felvilágosításkérést intézett a kérdést előterjesztő bírósághoz. E kérésre válaszolva a kérdést előterjesztő bíróság jelezte, hogy G. K.-ra, a B. O. D.-re és S. L.-re vonatkozik az Amtsgericht München (müncheni helyi bíróság) 2021. szeptember 2-i végzése, amely anélkül engedélyezte a házkutatásokat Németországban, hogy megvizsgálták volna a B. O. D. üzlethelyiségeiben, valamint G. K. és S. L. ausztriai lakóhelyén történő esetleges házkutatások indokoltságát.

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

- 38 Az együttesen vizsgálandó három kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra vár választ, hogy a 2017/1939 rendelet 31. és 32. cikkét úgy kell-e értelmezni, hogy amennyiben az átadott nyomozási cselekményhez a segítséget nyújtó delegált európai ügyész tagállamának joga szerint bírói engedélyre van szükség, az e tagállamban végzett vizsgálat kiterjedhet mind az ezen intézkedés indokolásával és elfogadásával, mind pedig az ezen intézkedés végrehajtásával kapcsolatos tényezőkre. A kérdést előterjesztő bíróság ebben az összefüggésben arra keresi a választ, hogy az említett intézkedésnek az eljáró delegált európai ügyész tagállamában korábban elvégzett bírósági felülvizsgálata milyen hatással van e bírói engedély nyomán az ugyanezen intézkedésnek a segítséget nyújtó delegált európai ügyész tagállamában elvégzendő vizsgálatának terjedelmére.
- 39 Előjáróban meg kell jegyezni, hogy a 2017/1939 rendelet célja az 1. cikkének megfelelően az Európai Ügyészség létrehozása és a működésére vonatkozó szabályok meghatározása.
- 40 E rendelet 4. cikke pontosítja, hogy az Európai Ügyészség hatáskörrel rendelkezik az Unió pénzügyi érdekeit sértő bűncselekmények elkövetőivel és azok büntársaival szembeni nyomozás és vádhatósági eljárás lefolytatására, valamint e személyek bíróság elé állítására. Ebben a vonatkozásban az Európai Ügyészség nyomozásokat folytat és eljárási cselekményeket végez, valamint ellátja az ügyészi feladatokat a tagállamok illetékes bíróságain az egyes ügyek jogerős lezárásáig.

- 41 Az említett rendelet 8. cikkének (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy az Európai Ügyészség decentralizált felépítésű, egységes hivatalként működő, oszthatatlan uniós szerv. E cikk (2)–(4) bekezdése kimondja, hogy az Európai Ügyészség két szintből áll, mégpedig egyrészt egy központi szintből, amelyet az Európai Ügyészség székhelyén található központi hivatal alkot, másrészt pedig egy decentralizált szintből, amelyet a tagállamokban lévő delegált európai ügyészek alkotnak.
- 42 Ugyanezen rendelet 13. cikkének a (30) és (32) preambulumbekkezdésével összefüggésben értelmezett (1) bekezdése szerint az Európai Ügyészség nyomozásait főszabály szerint a saját tagállamukban az Európai Ügyészség nevében eljáró delegált európai ügyészeknek kell lefolytatniuk.
- 43 A 2017/1939 rendelet e 13. cikke (1) bekezdésének és 28. cikke (1) bekezdésének együttes olvasatából kitűnik, hogy az eljáró delegált európai ügyész, vagyis az általa indított, neki kiosztott, illetve a saját hatáskörbe vonás jogára hivatkozással általa átvett nyomozásokért és vádhatósági eljárásokért felelős delegált európai ügyész e rendelettel és a tagállamának jogával összhangban vagy saját maga végezhet nyomozási cselekményeket és egyéb intézkedéseket, vagy azok elvégzésére utasíthatja a tagállama illetékes hatóságait.
- 44 Amennyiben az eljáró delegált európai ügyész a tagállamában folytatott nyomozások keretében az adott tagállam joga szerint bírói engedélyhez kötött nyomozási cselekményt rendel el, az említett tagállam bíróságainak feladata annak ellenőrzése, hogy az e célból előírt valamennyi feltétel teljesül-e. Ezzel szemben a határokon átnyúló ügyekben, amennyiben a nyomozási cselekményt az eljáró delegált európai ügyész tagállamától eltérő tagállamban kell végrehajtani, ezen ügyésznek – amint az az említett rendelet 2. cikkének a (72) preambulumbekkezdésével összefüggésben értelmezett 6. pontjából kitűnik – lehetősége kell, hogy legyen arra, hogy az abban a tagállamban hivatalt viselő, segítséget nyújtó delegált európai ügyészekhez forduljon, amelyben az ilyen intézkedést végre kell hajtani.
- 45 Az ilyen intézkedésnek a határokon átnyúló nyomozás keretében történő elfogadására és végrehajtására alkalmazandó szabályokat ugyanezen rendeletnek a kérdést előterjesztő bíróság által értelmezni kért 31. és 32. cikke határozza meg. Következésképpen e rendelkezésekre kell hivatkozni a segítséget nyújtó delegált európai ügyész tagállamában abban az esetben elvégezhető bírósági felülvizsgálat terjedelmének meghatározása érdekében, ha az ilyen intézkedéshez e tagállam joga szerint bírói engedélyre van szükség.
- 46 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy az állandó ítélkezési gyakorlat szerint valamely uniós jogi rendelkezés értelmezéséhez nemcsak annak szövegét, hanem szövegkörnyezetét, és annak a szabályozásnak a célkitűzéseit is figyelembe kell venni, amelynek az részét képezi (2022. október 28-i Generalstaatsanwaltschaft München [Kiadatás és *ne bis in idem*] ítélet, C-435/22 PPU, EU:C:2022:852, 67. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 47 Ami elsősorban a 2017/1939 rendelet 31. és 32. cikkének szövegét illeti, e rendelet 31. cikkének (1) bekezdéséből kitűnik, hogy az Európai Ügyészség határokon átnyúló nyomozásainak lefolytatása a delegált európai ügyészek közötti szoros együttműködésen alapul. Ezen együttműködés keretében, ha egy intézkedést az eljáró delegált európai ügyész tagállamától eltérő tagállamban kell végrehajtani, az eljáró delegált európai ügyész döntést hoz a szükséges intézkedésről, és azt átadja azon segítséget nyújtó delegált európai ügyésznek, amelynek tagállamában az intézkedést végre kell hajtani.

- 48 Az említett rendelet 31. cikkének (2) bekezdése e tekintetben pontosítja, hogy az ilyen intézkedés indokolására és elfogadására az eljáró delegált európai ügyész tagállamának joga az irányadó.
- 49 Ugyanezen rendelet 31. cikke (3) bekezdésének első albekezdése értelmében, ha az átadott intézkedéshez a segítséget nyújtó delegált európai ügyész tagállamának joga szerint bírói engedélyre van szükség, ez utóbbi ügyész az adott tagállam jogával összhangban beszerzi az engedélyt.
- 50 Mindazonáltal, a 2017/1939 rendelet 31. cikke (3) bekezdésének harmadik albekezdése értelmében, ha a segítséget nyújtó delegált európai ügyész tagállamának joga nem ír elő bírói engedélyt, az eljáró delegált európai ügyész tagállamának joga azonban igen, az engedélyt az eljáró delegált európai ügyész szerzi be, és terjeszti elő a megbízással együtt.
- 51 E rendelet 31. cikkének (4) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a segítséget nyújtó delegált európai ügyész végrehajtja az átadott intézkedést vagy utasítja az illetékes nemzeti hatóságot annak végrehajtására.
- 52 Az említett rendelet 32. cikke pontosítja, hogy az ilyen intézkedést ugyanezen rendelettel és a segítséget nyújtó delegált európai ügyész tagállamának jogával összhangban kell végrehajtani.
- 53 E tényezőkre tekintettel meg kell jegyezni, hogy bár a 2017/1939 rendelet 31. cikke (3) bekezdésének első albekezdése a segítséget nyújtó delegált európai ügyész tagállamának jogával összhangban bírói engedély beszerzését írja elő abban az esetben, ha az átadott nyomozási cselekményhez e tagállam joga szerint ilyen engedélyre van szükség, e rendelet 31. és 32. cikke nem pontosítja az említett tagállam illetékes hatóságai által e bírói engedélyezéshez elvégezhető felülvizsgálat terjedelmét.
- 54 Mindemellett az említett rendelet 31. cikke (1) és (2) bekezdésének, valamint 32. cikkének szövegéből kitűnik, hogy az eljáró delegált európai ügyész határoz az átadott nyomozási cselekmény elfogadásáról, és hogy ezen intézkedés elfogadására, valamint indokolására az eljáró delegált európai ügyész tagállamának joga az irányadó, míg az ilyen intézkedés végrehajtását a segítséget nyújtó delegált európai ügyész tagállamának joga szabályozza.
- 55 Másodsorban, ami az ugyanezen rendelet 31. és 32. cikkét övező szövegkörnyezetet illeti, meg kell jegyezni, hogy az e cikkek által egyrészt az átadott nyomozási cselekmény indokolása és elfogadása, másrészt annak végrehajtása között tett megkülönböztetés a tagállamok közötti, büntetőügyekben folytatott igazságügyi együttműködés rendszere mögött meghúzódó logikát tükrözi, amely rendszer a kölcsönös bizalom és kölcsönös elismerés elvén alapul.
- 56 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy mind a tagállamok közötti kölcsönös bizalom elve, mind pedig a köztük fennálló kölcsönös bizalmon alapuló kölcsönös elismerés elve alapvető jelentőséggel bír az uniós jogban, mivel lehetővé teszik egy belső határok nélküli térség létrehozását és fenntartását (2022. október 28-i Generalstaatsanwaltschaft München [Kiadatás és *ne bis in idem*] ítélet, C-435/22 PPU, EU:C:2022:852, 92. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

- 57 A bírósági ítéletek és határozatok kölcsönös elismerésének elve azt feltételezi, hogy kölcsönös bizalom áll fenn a tagállamok között azt illetően, hogy mindegyikük elfogadja a többi tagállamban hatályos büntetőjog alkalmazását, még akkor is, ha a saját nemzeti jogának alkalmazása más megoldást eredményezne (lásd ebben az értelemben: 2018. január 23-i Piotrowski ítélet, C-367/16, EU:C:2018:27, 52. pont; 2019. január 10-i ET ítélet, C-97/18, EU:C:2019:7, 33. pont).
- 58 Ezt az elvet a tagállamok közötti, büntetőügyekben folytatott igazságügyi együttműködésre vonatkozó különböző jogi aktusok hajtják végre.
- 59 Így az említett elv többek között a 2002/584 kerethatározat 1. cikkének (2) bekezdésében jut kifejezésre, amely kimondja azt a szabályt, amely szerint a tagállamok minden európai elfogatóparancsot ugyanezen elv alapján és e kerethatározat rendelkezéseinek megfelelően hajtanak végre (lásd ebben az értelemben: 2022. február 22-i Openbaar Ministerie [A kibocsátó tagállam törvényei által létrehozott bíróság] ítélet, C-562/21 PPU és C-563/21 PPU, EU:C:2022:100, 43. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 60 Az említett kerethatározattal létrehozott átadási rendszer keretében az ugyanezen kerethatározat 6. cikkének (1), illetve (2) bekezdésében említett igazságügyi hatóságok egyrészt az európai elfogatóparancs kibocsátásával, másrészt pedig az ilyen elfogatóparancs végrehajtásával kapcsolatban különböző feladatokat látnak el (lásd ebben az értelemben: 2020. november 24-i Openbaar Ministerie [Okirat-hamisítás] ítélet, C-510/19, EU:C:2020:953, 47. pont).
- 61 Ennélfogva a kibocsátó igazságügyi hatóság feladata az európai elfogatóparancs kibocsátásához szükséges feltételek tiszteletben tartásának ellenőrzése, anélkül hogy ezt az értékelést a kölcsönös elismerés elvének megfelelően a végrehajtó igazságügyi hatóság ezt követően felülvizsgálhatná (lásd ebben az értelemben: 2018. január 23-i Piotrowski ítélet, C-367/16, EU:C:2018:27, 52. pont; 2023. január 31-i Puig Gordi és társai ítélet, C-158/21, EU:C:2023:57, 87. és 88. pont).
- 62 A kölcsönös elismerés elve a 2014/41 irányelv 1. cikkének (2) bekezdésében is kifejezésre jut, amely előírja, hogy a tagállamok az európai nyomozási határozatot ezen elv alapján és ezen irányelvvel összhangban hajtják végre.
- 63 Az említett irányelv 6. és 9. cikkének együttes olvasatából kitűnik, hogy az ezen irányelvben előírt igazságügyi együttműködési rendszer a 2002/584 kerethatározattal létrehozott rendszerhez hasonlóan a kibocsátó és a végrehajtó igazságügyi hatóság közötti hatáskörmegosztáson alapul, amelynek keretében a kibocsátó igazságügyi hatóság feladata az európai nyomozási határozat kibocsátásához szükséges érdemi feltételek tiszteletben tartásának ellenőrzése, anélkül hogy ezt az értékelést a kölcsönös elismerés elvének megfelelően a végrehajtó igazságügyi hatóság felülvizsgálhatná (lásd ebben az értelemben: 2021. december 16-i Spetsializirana prokuratura [Forgalmi és helymeghatározó adatok] ítélet, C-724/19, EU:C:2021:1020, 53. pont).
- 64 E megfontolásokból kitűnik, hogy a tagállamok között büntetőügyekben folytatott, a kölcsönös bizalom és elismerés elvén alapuló igazságügyi együttműködés keretében a végrehajtó hatóságnak nem feladata annak ellenőrzése, hogy a kibocsátó hatóság tiszteletben tartja-e az általa végrehajtandó igazságügyi határozat kibocsátásához szükséges feltételeket.
- 65 Harmadsorban, a 2017/1939 rendelet (12), (14), (20) és (60) preambulumbekkezdéséből az következik, hogy e rendelet célja az Európai Ügyészség létrehozása révén az Unió pénzügyi érdekeit sértő bűncselekmények elleni hatékonyabb küzdelem.

- 66 E tekintetben a 2017/1939 rendelet 31. cikkének a (73) preambulumbekzdésével összefüggésben értelmezett (6) bekezdéséből kitűnik, hogy az e rendeletben a határokon átnyúló nyomozások céljából előírt különös szabályokat kiegészítheti többek között a 2014/41 irányelv által bevezetetthez hasonló, a kölcsönös elismerésre vonatkozó jogi eszközök igénybevételének lehetősége annak biztosítása érdekében, hogy amennyiben olyan intézkedés megtétele szükséges, amely a nemzeti jogban, tisztán belföldi kontextusban nem áll rendelkezésre, e lehetőség az érintett eszközt végrehajtó nemzeti joggal összhangban alkalmazható legyen.
- 67 Ebből következik, hogy a 2017/1939 rendeletben előírt eljárások meghatározásával az uniós jogalkotó olyan mechanizmust kívánt létrehozni, amely az Európai Ügyészség által folytatott, határokon átnyúló nyomozások hatékonyságát legalább olyan magas szinten garantálhatja, mint a tagállamok között büntetőügyekben folytatott, a kölcsönös bizalom és elismerés elvén alapuló igazságügyi együttműködés rendszere keretében előírt eljárások alkalmazása.
- 68 Márpedig e rendelet 31. és 32. cikkének olyan értelmezése, amely szerint az e rendelet 31. cikke (3) bekezdésének első albekezdésében említett bírói engedély megadása az érintett átadott nyomozási cselekmény indokolásával és elfogadásával kapcsolatos tényezőknek a segítséget nyújtó delegált európai ügyész tagállamának hatáskörrel rendelkező hatósága általi vizsgálatától függhet, a gyakorlatban az ilyen jogi eszközökkel bevezetettnél kevésbé hatékony rendszert eredményezne, és így aláásná az ugyanezen rendelet által követett célt.
- 69 Egyrészt ugyanis ahhoz, hogy a segítséget nyújtó delegált európai ügyész tagállamának illetékes hatósága ilyen vizsgálatot folytathasson, többek között az ügyiratok egészét alaposan meg kellene vizsgálnia, amelyet az eljáró delegált európai ügyész tagállama hatóságainak – adott esetben fordítással együtt – továbbítaniuk kell a részére.
- 70 Másrészt, mivel az átadott nyomozási cselekmény indokolása és elfogadása az uniós jogalkotó akarata szerint az eljáró delegált európai ügyész tagállama jogának hatálya alá tartozik, a segítséget nyújtó delegált európai ügyész tagállama illetékes hatóságának e két tényező tiszteletben tartásának vizsgálatához az első tagállam jogát kellene alkalmaznia. Márpedig nem tekinthető úgy, hogy e hatóság az eljáró delegált európai ügyész tagállamának hatáskörrel rendelkező hatóságánál kedvezőbb helyzetben lenne ahhoz, hogy ez utóbbi tagállam jogát figyelembe véve ilyen vizsgálatot folytasson le.
- 71 A fenti megfontolások összességéből az következik, hogy a 2017/1939 rendelet a delegált európai ügyészeknek az Európai Ügyészség határokon átnyúló nyomozásai keretében történő együttműködése tekintetében különbséget tesz az átadott intézkedésnek – az eljáró delegált európai ügyész hatáskörébe tartozó – indokolásával és elfogadásával kapcsolatos felelősségi körök, valamint az ezen intézkedésnek – a segítséget nyújtó delegált európai ügyész hatáskörébe tartozó – végrehajtásával kapcsolatos felelősségi körök között.
- 72 E felelősségmegosztásnak megfelelően a segítséget nyújtó delegált európai ügyész tagállamának joga által előírt bírói engedélyhez kapcsolódó felülvizsgálat csak a végrehajtással kapcsolatos kérdésekre terjedhet ki.
- 73 E tekintetben ugyanakkor hangsúlyozni kell, hogy a 2017/1939 rendelet 31. cikke (2) bekezdésének megfelelően az eljáró delegált európai ügyész tagállamának kell előírnia az átadott nyomozási cselekmény indoklására és elfogadására vonatkozó feltételek előzetes bírósági felülvizsgálatát, figyelembe véve a Chartából eredő követelményeket, amelyeket a tagállamoknak a Charta 51. cikkének (1) bekezdése értelmében tiszteletben kell tartaniuk e rendelet végrehajtása során.

- 74 A jelen ítélet 71. és 72. pontjában ismertetett felelősségmegosztás tehát nem érinti az alapvető jogoknak az átadott nyomozási cselekmények elfogadása során történő tiszteletben tartására vonatkozó követelményeket, amely cselekmények – az alapügyben szóban forgókhoz hasonlóan – beavatkozást jelentenek a Charta 7. cikkében biztosított, a magán- és családi élet, otthon és kapcsolattartás tiszteletben tartásához való jogba, valamint a Charta 17. cikkében biztosított, tulajdonhoz való jogba (lásd ebben az értelemben: 2021. november 11-i Gavanozov II ítélet, C-852/19, EU:C:2021:902, 31. pont).
- 75 Az olyan nyomozási cselekmények esetében, amelyek súlyos beavatkozással járnak ezen alapvető jogokba, mint például a 2017/1939 rendelet 30. cikke (1) bekezdésének a) és d) pontjában említett magánlakások átkutatása, személyes vagyontárgyakra vonatkozó biztosítási intézkedések és vagyoni eszközök befagyasztása, az eljáró delegált európai ügyész tagállamának feladata, hogy a nemzeti jogban megfelelő és elegendő biztosítékokat – például előzetes bírósági felülvizsgálatot – írjon elő az ilyen intézkedések jogszerűségének és szükségességének biztosítása érdekében.
- 76 Ezenkívül az alapvető jogok védelmének azon uniós jogi eszközökhöz kapcsolódó garanciáin túl, amelyeket a delegált európai ügyészek a 2017/1939 rendelet 31. cikkének (6) bekezdése alapján a határokon átnyúló nyomozások keretében igénybe vehetnek, meg kell jegyezni egyrészt, hogy e rendelet (80) és (83) preambulumbekkezdése, valamint 5. cikkének (1) bekezdése értelmében az Európai Ügyészség a tevékenységei végzése során biztosítja az alapvető jogok tiszteletben tartását. Ezt az általános követelményt az említett rendelet 41. cikkének (1) és (2) bekezdése konkretizálja, amely rendelkezésekből kitűnik, hogy az Európai Ügyészségnek tiszteletben kell tartania többek között a tisztességes eljáráshoz való jogot, valamint a gyanúsítottak és vádlottak védelemhez való jogát, akiket megilletnek legalább az uniós jogban, különösen az utóbbi rendelkezésben és az ugyanezen rendelet (85) preambulumbekkezdésében meghatározott jogi eszközökben meghatározott eljárási jogok.
- 77 Másrészt, bár a segítséget nyújtó delegált európai ügyész tagállamának – többek között igazságügyi – hatóságai nem jogosultak arra, hogy vizsgálják az átadott nyomozási cselekmény elfogadását és indokolását, hangsúlyozni kell, hogy a 2017/1939 rendelet 31. cikke (5) bekezdésének c) pontja értelmében, amennyiben a segítséget nyújtó delegált európai ügyész megítélése szerint egy kisebb beavatkozással járó alternatív intézkedéssel is elérhető lenne ugyanaz az eredmény, mint az átadott intézkedéssel, tájékoztatja az ügyet felügyelő európai ügyészt, és az ügy kétoldalú rendezése érdekében egyeztet az eljáró delegált európai ügyésszel. E rendelet 31. cikkének (7) bekezdése értelmében, ha az érintett delegált európai ügyészek hét munkanapon belül nem tudják rendezni az ügyet és a megbízás érvényben marad, az ügyet az illetékes állandó tanács elé kell terjeszteni.
- 78 Következésképpen a három kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 2017/1939 rendelet 31. és 32. cikkét úgy kell értelmezni, hogy amennyiben az átadott nyomozási cselekményhez a segítséget nyújtó delegált európai ügyész tagállamának joga szerint bírói engedélyre van szükség, az e tagállamban végzett vizsgálat csak az ezen intézkedés végrehajtásával kapcsolatos tényezőkre terjedhet ki, az említett intézkedés indokolásával és elfogadásával kapcsolatos tényezőkre azonban nem, mivel ez utóbbiaknak az eljáró delegált európai ügyész tagállamában – az érintett személynek az Európai Unió Alapjogi Chartájában biztosított jogaiba való súlyos beavatkozás esetén – előzetes bírósági felülvizsgálat tárgyát kell képezniük.

A költségekről

- 79 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (nagytanács) a következőképpen határozott:

Az Európai Ügyészség létrehozására vonatkozó megerősített együttműködés bevezetéséről szóló, 2017. október 12-i (EU) 2017/1939 tanácsi rendelet 31. és 32. cikkét

a következőképpen kell értelmezni:

amennyiben az átadott nyomozási cselekményhez a segítséget nyújtó delegált európai ügyész tagállamának joga szerint bírói engedélyre van szükség, az e tagállamban végzett vizsgálat csak az ezen intézkedés végrehajtásával kapcsolatos tényezőkre terjedhet ki, az említett intézkedés indokolásával és elfogadásával kapcsolatos tényezőkre azonban nem, mivel ez utóbbiaknak az eljáró delegált európai ügyész tagállamában – az érintett személynek az Európai Unió Alapjogi Chartájában biztosított jogaiba való súlyos beavatkozás esetén – előzetes bírósági felülvizsgálat tárgyát kell képezniük.

Aláírások